

NE-987

Seat No. _____

Third Year B. A. Examination

March / April – 2003

Political Science : Paper - X

(Local-Self Govt. & Panchayati Raj)

Time : Hours]

[Total Marks :

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ સ્થાનિક સરકાર એટલે શું ? તેનું મહત્ત્વ અને કાર્યક્ષેત્ર વિગતે સમજાવો.

અથવા

૧ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનમાં મેયર, ડેપ્યુટી મેયર અને કોર્પોરેટર્સની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.

૨ નગર-પાલિકાની રચના અને કાર્યોની સમીક્ષા કરો.

અથવા

૨ પંચાયતી રાજ અંગે મહાત્મા ગાંધીજીના વિચારો વિશે નોંધ લખો.

૩ પંચાયતી રાજના ત્રિસ્તરીય માળખામાં ગ્રામ-તાલુકા અને જિલ્લા પંચાયતની રચના અને કાર્યોની વિસ્તૃત માહિતી આપો.

અથવા

૩ સમજાવો :

(અ) પંચાયતી રાજ અંગે બળવંતરાય મહેતા સમિતિની ભલામણો

(બ) પંચાયતી રાજ અંગે અશોક મહેતા સમિતિની ભલામણો.

૪ પંચાયતી રાજની સંસ્થાઓમાં રાજકીય પક્ષોની ભૂમિકા સમજાવો.

અથવા

૪ સ્થાનિક સરકાર અને કેન્દ્ર રાજ્ય સરકાર વચ્ચેના સંબંધોની ચર્ચા કરો.

૫ પંચાયતી રાજની સમસ્યાઓ વિગતે સમજાવો.

અથવા

૫ નોંધ લખો : (ગમે તે બે)

(અ) મુખ્ય વહીવટી અધિકારી

(બ) પંચાયતી રાજમાં અધિકારીઓ અને પદાધિકારીઓ વચ્ચેના સંબંધો

(ક) ભારતમાં સ્થાનિક સ્વશાસનનો વિકાસ

(ડ) કમિશનર.

NE-987]

1

[Contd....

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions carry **equal** marks.

1 What is Local Government ? Explain in detail the Importance and Scope of Local Government.

OR

1 Clarify the Role of Mayor, Deputy Mayor and Corporators in Municipal Corporation.

2 Review the composition and functions of Municipality.

OR

2 Write a note on the Mahatma Gandhiji's thoughts on Panchayati Raj.

3 Give a detail Information on the Organisation and functions of Gram-Taluka and District Panchayats in the three tier system of Panchayati Raj.

OR

3 Explain :

(a) Recommendations of Balwantray Mehta Committee on Panchayati Raj

(b) Recommendations of Ashok Mehta Committee on Panchayati Raj.

4 Explain the Role of political parties in the Institutions of Panchayati Raj.

OR

4 Discuss the Relations between the Local Government and Center State Government.

5 Explain in detail the Problems of Panchayati Raj.

OR

5 Write notes on : (any **two**)

(a) Chief Officer

(b) Relation between Administrative and Political Officers in Panchayati Raj

(c) Growth of Local Government in India

(d) Commissioner.